

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Ek/1005/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123290202
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123290202.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 42 185 190, proti povinnému: P. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX V. XX, o vymoženie 87,39 eur s príslušenstvom, o návrhu na vykonanie exekúcie, o sťažnosti oprávneného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 13Ek/1005/2023 zo dňa 27.04.2023, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného z a m i e t a .

odôvodnenie:

1/ Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 30.03.2023, domáhal od povinného vymoženiu 87,39 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu - Notárska zápisnica sp. zn. N 1586/04, NZ 63149/04 napísaná notárom JUDr. Jarmilou Kováčovou dňa 06.08.2004 (ďalej len „exekučný titul“).

2/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 27.04.2023 rozhodnutie, ktorým návrh na vykonanie exekúcie zamietol a trovy exekučného konania oprávnenému nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 45 ods. 2 písm. c/, ods. 3, § 53 ods. 1, ods. 3 písm. h/ a ods. 4 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 22 ods. 2, § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že preskúmaním exekučného titulu - notárskej zápisnice zistil, že pre jej spísanie predstavovala skutkový a právny základ zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 08.12.2003. V predmetnom exekučnom titule, ktorým je notárska zápisnica, povinný zastúpený Mgr. Tomášom Kušnírom, advokátom so sídlom Za kasárňou č. 1, 831 03 Bratislava, na základe splnomocnenia uvedeného v zmluve o úvere uznal záväzky vyplývajúce z uvedenej zmluvy o úvere a vyjadril súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.12.2005, resp. s ust. § 274 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku, ako exekučného titulu, na podklade ktorého je možné vykonať exekúciu. Vyšší súdny úradník tak mal za preukázané, že povinný sa osobne nezúčastnil právneho úkonu spísania notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom v tomto exekučnom konaní. Preskúmaním zmluvy o úvere, ktorá bola povinnému predložená na vopred predtlačnom formulárovom tlačive v časti s označením ako „Splnomocnenie“, v čase uzatvárania zmluvy o úvere povinný ako splnomocniteľ splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, advokátska kancelária, so sídlom Za kasárňou 1, 831 03 Bratislava 3, na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v mene povinného uznal záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom pre súdny výkon rozhodnutia podľa t. č. § 274 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku, alebo pre exekúciu podľa t. č. § 41 ods. 2 Exekučného poriadku na celý majetok povinného, do výšky vzniknutej pohľadávky, alebo jej zostatku v prípade čiastočného splatenia dlhu povinného a jej príslušenstva. Vychádzajúc z exekučného titulu v rozsahu daného splnomocnenia v konaní pred notárom uvedený právny zástupca tak uznal záväzok v mene povinného, ako aj vyslovil súhlas s

vykonateľnosťou notárskej zápisnice v mene povinného. Vyšší súdny úradník v súvislosti s vyššie uvedeným konštatoval, že predmetné splnomocnenie bolo zo strany oprávneného vopred pripravené na formulárovom tlačive, o čom svedčí predtlačené meno splnomocnenca Mgr. Tomáša Kušníra, v čoho dôsledku je zrejmé, že už pri koncipovaní predtlače predmetnej zmluvy o úvere bol tento právny zástupca v kontakte s oprávneným, a mal hájiť záujmy práve oprávneného pri vymáhaní prípadných dlhov, a preto je zrejmé, že povinný v čase uzatvárania zmluvy o úvere nemal možnosť slobodnej voľby či už tohto alebo iného zástupcu. Teda v danom prípade bola slobodná voľba povinného pri výbere advokáta zastupujúceho záujmy povinného vylúčená, pretože advokáta, ktorý bude zastupovať dlžníka (povinného) pri uznaní záväzku z úveru poskytnutého veriteľom (oprávneným), ako aj pri spísaní notárskej zápisnice a pri udelení súhlasu s jej vykonateľnosťou (§ 41 ods. 2 Exekučného poriadku) vybral vopred veriteľ (oprávnený) tým, že ho uviedol v predtlačí úverovej zmluvy predloženej dlžníkovi na podpis. Samotná zmluva o úvere v časti splnomocnenie obsahuje zakotvenie súhlasu s výkonom exekúcie naformulovanú tým spôsobom, že povinný nemal možnosť túto skutočnosť zmeniť ani ovplyvniť a podpisom zmluvy o úvere sa vopred vzdal svojich práv namietat akúkoľvek skutočnosť týkajúcu sa predmetnej zmluvy a svojho záväzku. Celý text splnomocnenia, vrátane osoby splnomocnenca, bol v štandardnej úverovej zmluve formulárový predtlačný, navyše povinný ho splnomocnil na uznanie záväzku, ktorého výšku či dokonca samotnú existenciu v budúcnosti v čase udelenia plnej moci nebolo možné predpokladať. Povinný sa taktiež mal zaviazat na zaplatenie všetkých nákladov súvisiacich so spísaním notárskej zápisnice (notársky poplatok, trovy právneho zastúpenia pri tomto právnom úkone a „iné“). Z takto formulovanej plnej moci nemožno spoľahlivo ustáliť rozsah, v akom je splnomocnenec oprávnený konať v mene splnomocniteľa ani vyvodit jednoznačný a presvedčivý záver o vedomosti a kvalifikovanom prejave vôle povinného vo vzťahu ku všetkým nákladom, ktoré sa zaväzuje zaplatiť. Súd v exekučnom konaní predmetné splnomocnenie, ktoré je súčasťou zmluvy o úvere, a ktorého účelom bolo uznanie dlhu, kvalifikoval ako rozporné s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže je zrejmé, že záujmy zástupcu boli v rozpore so záujmami zastúpeného, ktorým bol povinný. Vyšší súdny úradník ďalej uviedol, že Mgr. Tomáš Kušnír, ako advokát má a mal zachovávať vážnosť svojho povolania, dodržiavať (určité) etické normy a nesklamať dôveru, ktorú doňho spoločnosť ako do kvalifikovaného právneho zástupcu na hájenie ich záujmov vkladá (§ 18 ods. 2 zákona o advokácii). Takéto zmluvné dojednanie preto treba považovať za odporujúce zákonu a dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a preto z uvedeného dôvodu vyšší súdny úradník vyhodnotil predmetné splnomocnenie na spísanie notárskej zápisnice ako absolútne neplatný právny úkon.

3/ Uznanie záväzku je jednostranný právny úkon dlžníka, ktorý adresuje veriteľovi. Týmto úkonom dlžník uznáva svoj určitý záväzok, čím vlastne potvrdzuje jeho platnosť v čase uznania. Z ustanovenia § 323 ObZ vyplýva, že zákon za podstatnú náležitosť uznania záväzku považuje uznanie určitého záväzku a na účinnosť takéhoto uznania predpisuje obligatórne písomnú formu. Keďže v danom prípade povinný v predtlačenej zmluve splnomocnil Mgr. Tomáša Kušníra na uznanie záväzku v deň uzavretia predmetnej zmluvy, teda v čase, keď ešte žiaden dlh neexistoval, a kedy bolo možné len predpokladať, že by mohol vzniknúť, nebolo možné predpokladať v akej výške v tomto čase nemohol povinný realizovať svoje právo dlh uznať alebo nie. Potom ani nemohol splnomocniť Mgr. Tomáša Kušníra uznať dlh. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí voči každému, takže každý sa jej môže dovolať. Na absolútnu neplatnosť prihlíada súd aj bez návrhu (ex offo). Absolútna neplatnosť sa nemôže napraviť dodatočným schválením a nemôže byť konvalidovaná ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Plnenie, ku ktorému došlo z absolútne neplatného právneho úkonu zakladá bezdôvodné obohatenie.

4/ Ďalej vyšší súdny úradník uviedol, že exekučný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť (I. ÚS 456/2011). Ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, neznamená to, že by exekučný súd nebol povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (R 58/1997). Ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (pozri I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011).

5/ V prípade notárskej zápisnice formálna stránka jej vykonateľnosti spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice upravenej v § 47 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiálna stránka je zakotvená v ustanovení § 45 ods. 2 písm. c)

Exekučného poriadku, (resp. v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v čase spísanie notárskej zápisnice), podľa ktorého obligatónymi náležitosťami notárskej zápisnice, ktorá obsahuje právny záväzok, je vyznačenie oprávnenej osoby a povinnej osoby, právneho dôvodu, predmetu a času plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Všetky tieto náležitosti notárskej zápisnice musia byť simultánne splnené, aby bolo možné považovať notársku zápisnicu za tak formálne ako aj materiálne vykonateľnú. Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, keďže až tento prejav vôle povinnej osoby robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinností uvedenej v jej obsahu. Tento súhlas udeľuje buď priamo dlžník, ktorý sa osobne zúčastnil právneho úkonu spísania notárskej zápisnice, alebo ten, kto je ako zástupca oprávnený konať v mene zastúpeného (dlžníka). V prípade ak niekto ako zástupca koná pri spisovaní notárskej zápisnice za povinnú osobu napriek skutočnosti, že nedisponuje oprávneným konať, nemožno vyslovenie takéhoto súhlasu považovať za súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

6/ Na základe uvedeného vyšší súdny úradník konštatoval, že v danom prípade z dôvodu absolútnej neplatnosti splnomocnenia, ktoré je obsiahnuté v zmluve, právny zástupca Mgr. Tomáš Kušnir, nemohol v mene povinného právne relevantným spôsobom v čase spísania notárskej zápisnice udeliť súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, a preto súhlas uvedeného právneho zástupcu obsiahnutý v notárskej zápisnici sa považuje taktiež za absolútne neplatný právny úkon. Ak teda z neplatne udeleného plnomocenstva nevyplývajú právne účinky vykonaného právneho úkonu v mene povinného, ani predložená notárska zápisnica nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorej by oprávnenému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekučného konania domáhať. Rovnaký právny názor vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 8 ECdo 25/2014. Z dôvodu absencie platného súhlasu povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice predloženú notársku zápisnicu, na podklade ktorej oprávnený navrhol vykonať exekúciu, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku, a preto na jej podklade nemožno vykonať exekúciu. Keďže vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistil, že neboli splnené podmienky, aby súd udelil poverenie na vykonanie exekúcie, v celom rozsahu podľa § 53 ods. 3 písm. h) Exekučného poriadku v spojení s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

7/ Proti rozhodnutiu bola v zákonom stanovenej lehote podaná sťažnosť oprávneného. Nesúhlasil s tvrdením súdu o „vadnosti“ udeleného splnomocnenia na spísanie notárskej zápisnice. V danom prípade ide o hmotnoprávne zastúpenie povinného v zmysle ust. § 22 v nadväznosti na ust. 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré bolo udelené advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnirovi. Z ustanovenia § 24 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákon zo zásady, že ďalšie zastúpenie nie je možné, pripúšťa výnimku, ktorá umožňuje zástupcovi dať sa zastúpiť ďalším zástupcom, a to len v prípade, ak to dovoľuje právny predpis alebo je to účastníkmi dohodnuté. Takýmto právnym predpisom je napr. ust. § 25 ods. 3 OSP, v zmysle ktorého sa môže dať advokát v občianskom súdnom konaní zastupovať iným advokátom, prípadne koncipientom (substitúcia), pričom z ďalšieho zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Povinný ako dlžník mohol kedykoľvek po uzatvorení zmluvy o úvere udelené plnomocenstvo v zmysle § 33b Občianskeho zákonníka v platnom znení odvolať, pričom tak neurobil. Udelením plnomocenstva sa povinný ako dlžník nevzdal svojich práv na uznanie záväzku, iba rozšíril možnosť uznania záväzku za jeho osobu aj na osobu splnomocniteľa, v danom prípade advokáta. Platné právne predpisy povinnému ako dlžníkovi nebránili v tom, aby dobrovoľne sám uznal záväzok zo zmluvy o úvere, pričom výška záväzku bola povinnému ako dlžníkovi známa. Oprávnený ako veriteľ pravidelne vyzýval povinného na úhradu jeho záväzku a vždy špecifikoval aktuálnu výšku dlžnej sumy. Zároveň nesúhlasil s názorom súdu, že v čase uzatvorenia zmluvy dlh neexistoval a nebola známa ani jeho výška, a preto v tom čase povinný nemohol realizovať svoje právo dlh uznať a taktiež nemohol na takúto právo splnomocniť Mgr. Tomáša Kušnira. Formulácia uvedená v plnomocenstve „... uznal môj záväzok z úveru vyššie uvedeného...“ (v úverovej zmluve) je určitá. V zmysle platných právnych predpisov nevyplýva povinnosť určiť pri uznaní záväzku výšku uznania záväzku presným číselným vyjadrením.

8/ Oprávnený mal za to, že pokiaľ sa zákonodarca rozhodol zaviesť do právneho poriadku notársku zápisnicu ako exekučný titul, nepochybne tým prejavil svoj záujem o posilnenie riešenia sporov medzi účastníkmi právnych vzťahov predovšetkým mimosúdnym spôsobom. Inými slovami, zákon účastníkom hmotnoprávneho vzťahu za istých podmienok dovolil, aby si zabezpečili exekučný titul bez toho, aby ich

vec z hľadiska hmotného práva preskúmal v občianskom súdnom konaní a vyniesol o tom definitívne a záväzné rozhodnutie súd. Ak by mal exekučný súd vykonať takéto preskúmanie veci v rámci exekučného konania, muselo by to byť v zákone výslovne uvedené, pretože takéto preskúmanie ide nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Plnomocenstvo udelené Mgr. Tomášovi Kušnirovi považoval za platné a nie je možné ho kvalifikovať ako absolútne neplatný právny úkon. Udelené plnomocenstvo je právnym úkonom spĺňajúcim všetky náležitosti právneho úkonu v zmysle ust. § 34 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Plnomocenstvo na zastupovanie bolo súčasťou Zmluvy a bolo dojednané jasne, určito a zrozumiteľne. Dlužník (Povinný) splnomocnil Mgr. Tomáša Kušnieru, aby v mene dlžníka uznal záväzok z úveru uvedeného v Zmluve. Okresný súd Bratislava IV neplatnosť plnomocenstva odôvodnil odkazom na ust. § 22 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého „zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.“ Oprávnený má za to, že splnomocnenec Mgr. Tomáš Kušnir konal v medziach plnomocenstva a neprekročil svoje oprávnenia uvedené v predmetnom plnomocenstve, nakoľko v plnomocenstve je jasne, zrozumiteľne a určito vyjadrený rozsah udeleného plnomocenstva, t. j. „spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mojom mene uznal môj záväzok z úveru vyššie uvedeného tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia...“ Povinný predmetné plnomocenstvo na znak súhlasu podpísal. Oprávnený má za to, že konanie Mgr. Tomáša Kušnieru (uznanie záväzku) nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré je v rozpore so záujmami zastúpeného (povinného). Vzhľadom na to, že záväzkovo-právny vzťah vyplývajúci zo Zmluvy má povahu absolútneho obchodu aj uznanie záväzku sa riadi ust. § 323 Obchodného zákonníka. K uznaniu záväzku došlo v čase keď dlh vyplývajúci zo Zmluvy nebol premlčaný. Ak by k uznaniu záväzku nedošlo, v dôsledku plynúcich úrokov z omeškania by sa pohľadávka oprávneného zvýšila ešte viac. Z uvedeného vyplýva, že splnomocnenec Mgr. Tomáš Kušnir konal v záujme dlžníka (povinného), pretože uznaním záväzku sa nezaplatený dlh (povinný neuhradil ani jednú splátku) ďalej nenavýšoval. Oprávnený uzavierať Zmluvu v dobrej viere, že Povinný bude svoje záväzky vyplývajúce zo Zmluvy plniť a z tohto dôvodu mu aj poskytol úver. Podobne konanie Mgr. Tomáša Kušnieru, ktorým uznal záväzok Povinného nie je v rozpore s dobrými mravmi a bez právneho dôvodu. Naopak v rozpore s dobrými mravmi by bolo konanie splnomocnenca, ktorý by uznal záväzok premlčaný a pohľadávku mnohonásobne prevyšujúcu sumu poskytnutého úveru. Konanie Povinného, t. j. dlhodobé ignorovanie výziev oprávneného a neplnenie záväzkov považuje Oprávnený za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s princípmi poctivého obchodného styku.

9/ Oprávnený poukázal aj na skutočnosť, že povinný nemá postavenie spotrebiteľa (zmluva sa riadi ust. § 497 a nasl. ObZ), a preto sa na udelenie plnomocenstva nevzťahujú ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, konkrétne ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nie je možné udelenie plnomocenstva považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Oprávnený v tejto súvislosti poukazuje aj na jednu zo zásad záväzkového práva, ktorou je zásada „favor contractus“ - teória zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy. Podľa ust. § 23 Občianskeho zákonníka zastúpenie vzniká na základe zákona, rozhodnutia štátneho orgánu alebo dohody o plnomocenstve, pričom dohoda o plnomocenstve je dvojstranný právny úkon medzi splnomocnencom a splnomocniteľom o poverení a prijatí zastupovania a o jeho rozsahu. Oprávnený má za to, že dohoda o plnomocenstve je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná a preto ju nemožno považovať za absolútne neplatnú. Právne úkony je potrebné vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale aj podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Právny úkon (plnomocenstvo) nemôže byť neplatný, ak je jeho význam nepochybný. Z plnomocenstva bolo zrejmé kto ho udeľuje a akého konania sa týka, bolo určité a zrozumiteľné. Plnomocenstvo bolo riadne podpísané navrhovateľom aj zvoleným zástupcom. Na existenciu právneho úkonu nestačí existencia akejkoľvek vôle, ale musí sa jednať o vôľu, ktorá spĺňa náležitosti predpísané právnym poriadkom. Občianske právo požaduje od právne relevantnej vôle, že musí byť skutočne daná (t.j. musí objektívne existovať), musí byť slobodná, vážna, nemôže vzniknúť v dôsledku omylu alebo tiesne. Oprávnený má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o absencii niektorej z náležitostí vôle. Nedostatok vôle si nemožno zamieňať s ľahkovážnosťou druhej zmluvnej strany. Povinný mohol odmietnuť uzavrieť takúto Zmluvu v ktorej je obsiahnuté plnomocenstvo. Oprávnený v tejto súvislosti podotýka, že štandardne uzavierať s klientmi zmluvy, v ktorých predmetné plnomocenstvo obsiahnuté nebolo. Povinný však túto skutočnosť nijakým spôsobom nenamietal a nakoľko vystupoval ako podnikateľ (s určitou znalosťou veci a profesionálne) Oprávnený v dobrej viere Zmluvu uzavrel a Povinnému úver poskytol. Podľa Rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 9Co/343/2013 „Nedostatok vážnosti prejavu vôle je daný tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje a ak by

aj existovala, tak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. K takýmto prejavom vôle patria predovšetkým úkony urobené pri hre, zo žartu a podobne. Dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nedostatok vážnosti prejavu vôle, zaťažuje toho, kto konal bez tohto predpokladu platnosti právneho úkonu.“ V dôsledku uvedeného nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane Povinného, ktorý bol pri uzavieraní Zmluvy dobre informovaný o následkoch udeleného plnomocenstva avšak bol ľahostajný. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu určením absolútnej neplatnosti Zmlúv. Oprávnený má za to, že Okresný súd v danom prípade ani nebol oprávnený ex offa skúmať platnosť dojednaného plnomocenstva, skúmať či boli splnené náležitosti vôle a iné, pretože Povinný nemá postavenie spotrebiteľa a navyše bol to práve Povinný koho konanie (ignorácia existujúceho a nepremičaného dlhu) by bolo možné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

10/ Oprávnený má za to, že postup súdu, ktorým určil že dohoda o plnomocenstve je neplatná ako celok (v dôsledku čoho ani notárska zápisnica nemôže byť Exekučným titulom) je v rozpore s právnymi predpismi, pretože týmto postupom došlo k porušeniu základného princípu záväzkového práva pacta sunt servanda, ďalej k porušeniu základného princípu exekučného konania, ktorým je princíp ochrany Oprávneného v exekučnom konaní a napokon k porušeniu princípu rovnosti strán v konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Oprávnený navrhuje, aby súd v zmysle § 250 ods. 2 CSP vydal nasledovné rozhodnutie: Uznesenie Okresného Banská Bystrica, vedeného pod sp. zn. 13Ek/1005/2023 zo dňa 27.04.2023 sa ruší.

11/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

12/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

13/ Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

14/ Podľa § 45 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku exekučným titulom na účely tohto zákona je aj notárska zápisnica, ktorá obsahuje právny záväzok a v ktorej je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

15/ Podľa § 53 ods. 3 písm. h) Exekučného poriadku súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica, ktorá nespĺňa zákonné náležitosti alebo záväzok v nej obsiahnutý odporuje zákonu alebo je v rozpore s dobrými mravmi.

16/ Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

17/ Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocnenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

18/ Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrými mravom.

19/ Po preskúmaní sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, zákonný sudca vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a konštatoval, že bola podaná včas a nie je dôvodná. Vyšší súdny úradník správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodnil. Zároveň poukazuje na znenie ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí

dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Preto sudca v sťažnostnom konaní už len na podporu správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa nižšie uvedené.

20/ Z návrhu na vykonanie exekúcie vyplýva, že sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podaný v zmysle § 9 ZoUNEK, pričom stará exekúcia bola vedená súdnym exekútorom, JUDr. Ing. Karolom Mihalom, pod sp. zn. EX 1462/2004. V prípade podania opätovného návrhu na vykonanie exekúcie sa „nové“ exekučné konanie vedie už podľa predpisov platných a účinných v čase podania opätovného návrhu na začatie exekúcie. Návrh na vykonanie exekúcie sa posudzuje podľa ustanovenia § 53 Exekučného poriadku a pri tejto činnosti súdu je irelevantné, či ide o repodaj alebo úplne nový návrh na vykonanie exekúcie (s výnimkou posudzovania dôvodnosti uplatnených trov v súvislosti s podaným návrhom podľa § 9 ods. 3 ZoUNEK). Exekučný súd je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Exekučného poriadku oprávnený a zároveň povinný preskúmať, či možno exekúciu na podklade návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh vykonať (vydať poverenie súdnemu exekútorovi), pretože i v zmysle konštatívnej judikatúry je súd povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať (uznesenie Ústavného súdu SR z 20.04.2011, sp. zn. II. ÚS 165/2011). Oprávnenie preskúmať rozhodnutie z pohľadu či sa jedná o spôsobilý exekučný titul má v zmysle Exekučného poriadku jedine exekučný súd (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.02.2013, sp. zn. 4M Cdo 8/2012). Samotný ZoUNEK nepredpokladá, že by malo byť pri opätovnom návrhu na vykonanie exekúcie automaticky vydané poverenie na vykonanie exekúcie, len preto, že sa už exekúcia raz viedla, čo je vyjadrené v ustanovení § 8 ods. 6 ZoUNEK (ak súd opätovnému návrhu nevyhoví, upovedomí o tom exekútora, ktorý vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorý bezodkladne zruší všetky úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku podliehajúcemu starej exekúcii). Vzhľadom na uvedené, bol potom postup vyššieho súdneho úradníka, ktorým skúmal návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy, vrátane predloženej notárskej zápisnice, ako spôsobilého exekučného titulu, správny.

21/ V zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 3 písm. h/ Exekučného poriadku exekučný súd povinný skúmať, či notárska zápisnica obsahuje zákonné náležitosti a či záväzok v nej obsiahnutý nie je v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. Pri posudzovaní notárskych zápisníc teda nastane situácia, kedy súd na jednej strane musí rešpektovať vôľu strán zakotvenú v dohode, s tým obmedzením, že musí dbať na to, či sú takouto súkromnoprávnou dohodou zachované princípy zákonnej alebo ústavnej hodnoty, na ktorých je potrebné trvať. Vecný prieskum notárskych zápisníc explicitne umožňuje Exekučný poriadok v znení účinnom od 1. apríla 2017 z hľadiska možného rozporu so zákonom alebo s dobrými mravmi [§ 53 ods. 3 písm. h) (nález Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 33/2020). Preto, ak exekučný súd skúma, či tento exekučný titul má všetky zákonom požadované náležitosti, musí sa do istej miery dotknúť aj hmotnoprávných inštitútov, ktoré sú v notárskej zápisnici obsiahnuté. Vyšší súdny úradník tak bez toho, aby konal nad rámec § 53 Exekučného poriadku, musel preskúmať platnosť dohody o udelení plnomocenstva a ustáliť či Mgr. Tomáš Kušnír, bol splnomocnený na úkony v takom rozsahu, ako ich urobil v mene povinného. Nemožno tak súhlasiť s tvrdením oprávneného, že v uvedenej veci došlo k preskúmaniu exekučného titulu nad rámec určený Exekučným poriadkom. Rovnako nemala námietka oprávneného o tom, že povinný nemá postavenie spotrebiteľa, opodstatnenie. Jednak právne posúdenie vyššieho súdneho úradníka nevychádzalo z premisy, ktorá predpokladá spotrebiteľský charakter vzťahu medzi oprávneným a povinným a jednak Exekučný poriadok umožňuje prieskum akejkoľvek notárskej zápisnice bez ohľadu na to či táto notárska zápisnica zachytáva právne úkony zo spotrebiteľského alebo nespotebiteľského právneho vzťahu.

22/ Exekučným titulom v posudzovanej veci mala byť notárska zápisnica N 1586/04, NZ 63149/04 spísaná dňa 06.08.2004 notárom, JUDr. Jarmilou Kováčovou, so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave, Gajova 13, na základe ktorej sa oprávnený domáha od povinného (ako dlžníka) vymoženia pohľadávky vo výške 87,39 eur s prísl.. Z jej obsahu vyplývalo, že medzi oprávneným (ako veriteľom) a povinným (ako dlžníkom) bola dňa 08.12.2003 uzavretá Zmluva o úvere, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver

vo výške 5 000 Sk. Za povinného konal a zápisnicu podpísal Mgr. Tomáš Kušník, advokát, na základe splnomocnenia spísaného v úverovej zmluve, ktorá je prílohou notárskej zápisnice. Za povinného vyhlásil, že uznáva dlh voči oprávnenému vo výške 8 331,- Sk, z toho úver a poplatok predstavujú sumu 5 120,- Sk, pričom táto suma sa mala úročiť úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 27.03.2004 do zaplatenia. Celý uvedený dlh uznal v plnom rozsahu čo do základu aj do výšky. Zároveň sa v mene dlžníka zaviazal vrátiť do 16.08.2004 uvedený dlh oprávnenému. Notárska zápisnica obsahuje aj súhlas dlžníka s jej vykonateľnosťou podľa § 41 ods. 2 písm. Exekučného poriadku (v znení platnom v čase jej spísania) pre prípad neuhradenia vyššie uvedeného dlhu.

23/ V nadväznosti na zistený skutkový stav sa sudca v plnom rozsahu stotožnil s právnym záverom vyššieho súdneho úradníka, že notárska zápisnica je materiálne nevykonateľným exekučným titulom, nakoľko nezodpovedá požiadavkám, ktoré sa na notársku zápisnicu ako exekučný titul kladú, a to z dôvodu absolútne neplatného plnomocenstva udeleného povinným, na základe ktorého zástupca v notárskej zápisnici uznal záväzok a udelil súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktoré úkony sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Tieto právne úkony svojim účelom odporovali zákonu, a preto sú v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. V súvislosti práve s námietkou oprávneného v tom smere, že konanie zástupcu nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré je v rozpore so záujmami zastúpeného - povinného, súd zdôrazňuje, že § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka explicitne ustanovuje, že zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Rovnako nemožno opomenúť, že Mgr. Tomáš Kušník ako advokát bol povinný v zmysle § 18 ods. 2 veta prvá zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Vzhľadom aj na uvedené nemožno považovať za súladné so záujmami klienta - povinného uznať pohľadávku oprávneného, v dôsledku čoho napr. dochádza k predĺženiu premlčacej doby, či vysloviť súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktorá sa tak stane exekučným titulom bez toho, aby bol nárok oprávneného preskúmaný v rámci súdneho konania. Naopak, sudca dospel k záveru, že tieto úkony skôr sledovali záujmy oprávneného ako samotného povinného. V neprospech argumentácie oprávneného vyznieva i skutočnosť, že pri uzatváraní zmluvy o úvere povinný nemal možnosť voľby výberu zástupcu, pretože zmluva bola vyhotovená na predtlačí samotným oprávneným, v ktorej už bola osoba splnomocnenca - advokáta presne určená. Udelenie takéhoto plnomocenstva splnomocniteľom - povinným tak nerešpektuje základný predpoklad jeho udelenia, a to že splnomocnenec bude presadzovať a brániť záujem splnomocniteľa - povinného, v dôsledku čoho sú záujmy splnomocneného advokáta v rozpore so záujmami povinného. Súčasne je súdu z rozhodovacej praxe známe, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere či spísania notárskej zápisnice Mgr. Tomáš Kušník bol splnomocnený spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (oprávneným) na jej zastupovanie pri všetkých právnych úkonoch spojených s vymáhaním pohľadávok voči dlžníkom spoločnosti. Toto zistenie súd podporuje poukazom na Verejné napomenutie zverejnené v Bulletinu slovenskej advokácie 7-8/2009 na čl. 56, ktorým bol disciplinárne obvinený Mgr. Tomáš Kušník uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., ktorého sa dopustil zavineným porušením povinností advokáta v § 18 ods. 3, § 2 ods. 2 a 4 citovaného zákona. Vo vyššie uvedenom tak možno bez akýchkoľvek pochybností vzhľadnúť rozpor nielen s pravidlami profesijnej etiky, ale v konečnom dôsledku predovšetkým rozpor s dobrými mravmi a so záujmami klienta - povinného, ktorého zástupcom v zmysle § 31 Občianskeho zákonníka mal byť Mgr. Tomáš Kušník. V nadväznosti na uvedené je pre právne posúdenie veci irelevantný poukaz oprávneného na to, že to bol práve povinný ktorého konanie (ignorácia existujúceho a nepremličaného dlhu) by bolo možné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

24/ Za právne významný v prejednávanej veci treba tiež považovať rozsah splnomocneného oprávnenia v udelenom plnomocenstve podľa § 31 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Uznanie záväzku je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, ktorým potvrdzuje platnosť určitého záväzku v čase uznania. Splnomocnením povinný poveril tretiu osobu, aby v budúcnosti uznala záväzok, ktorého výška v tom čase nebola určená a určiteľná ani len v časti. Obom zmluvným stranám bola známa výška poskytnutého úveru, avšak povinný nemohol mať vedomosť, akú sumu budú predstavovať napr. trovy právneho zastúpenia, trovy za spísanie notárskej zápisnice, a čo znamená slovo „iné“ obsiahnuté tiež v texte splnomocnenia („Dlžník sa zaväzuje uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice /notársky poplatok, trovy právneho zastúpenia pri tomto právnom úkone, a iné“). Z plnej moci tak nemožno zistiť konkrétny rozsah oprávnení, ktoré z nej zástupcovi vyplývajú - v akom rozsahu

má konať v mene zastúpenej osoby a následne posúdiť, či splnomocnenec konal v rámci udeleného splnomocnenia. Uznať záväzok, alebo uznať dlh je právom dlžníka, ktorý v budúcnosti môže realizovať, ale aj nemusí. Záleží to od rôznych okolností, ktoré nastanú až v budúcnosti. V zmysle kogentného ustanovenia § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Právo, ktoré môže v budúcnosti vzniknúť, je právom, ktoré v čase uzavretia dohody nie je ešte známe, a preto ním nemožno disponovať. Ak, teda, v čase uzavretia dohody o plnomocenstve nebola známa výška záväzku, nebol známy konkrétny rozsah oprávnení, ktoré z nej zástupcovi vyplývajú, nemohol povinný platne udeliť plnomocenstvo advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnírovi na uznanie takéhoto neurčitého záväzku. Jedná sa tak o neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ako uviedol vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení. Neplatnosť právneho úkonu uvedená v ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka má povahu absolútnej neplatnosti. Je preto bez akéhokoľvek významu, že povinný mohol udelené plnomocenstvo podľa § 33b Občianskeho zákonníka odvolať alebo mohol odmietnuť uzavrieť zmluvu o úvere, ktorej obsahom bolo sporné plnomocenstvo, pokiaľ už uvedený úkon bol odpočiatku neplatný, a teda nemohol spôsobiť žiadne právne následky.

25/ Vykonateľnosť notárskej zápisnice nastáva zásadne uplynutím času na dobrovoľné splnenie povinnosti na plnenie, obsiahnuté v tejto zápisnici. Čas plnenia podľa § 45 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku je presné a určité určenie doby, do ktorej sa povinná osoba zaviazala predmet plnenia poskytnúť oprávnenej osobe, tým sa súčasne vymedzuje doba, po ktorej márnym uplynutím môže oprávnená osoba podať návrh na vykonanie exekúcie, pretože notárska zápisnica obsahujúca súhlas s jej vykonateľnosťou sa stáva vykonateľnou uplynutím doby plnenia. Jej vykonateľnosť sa skúma rovnako, ako pri vykonateľných rozhodnutiach podľa príslušných predpisov procesného práva. Práve súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je jej najdôležitejšou náležitosťou ako exekučného titulu. Až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. V dôsledku tohto právneho úkonu povinného, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy, sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky, aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Pretože notársku zápisnicu spísal dňa 06.08.2004 splnomocnený zástupca Mgr. Tomáš Kušník v mene povinného a uviedol v nej, že povinný splatí dlh v lehote do 16.08.2004 k rukám oprávnenej osoby, bol povinný zaviazaný na splatenie dlhu v lehote, o ktorej nemusel mať ani vedomosť, že začala plynúť, pretože nebolo v konaní preukázané, že povinný s uvedenou dĺžkou lehoty súhlasil, a akým spôsobom sa o jej dĺžke, resp. začiatku jej plynutia dozvedel.

26/ K námietke oprávneného smerujúcej k porušeniu princípu rovnosti strán v konaní, sudca poukazuje na to, že napadnuté uznesenie bolo výsledkom aplikácie zákonných ustanovení, a to na strane jednej § 53 ods. 3 písm. h) v spojení s § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku a na strane druhej § 22 a § 39 Občianskeho zákonníka so záverom, že predložená notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom. Sťažnosťou napadnuté uznesenie vychádza z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ktorá je nielen rozhodovacou praxou aktuálnou, ale vzhľadom na jej vývoj aj rozhodovacou praxou stabilnou. Inými slovami povedané, záver o neplatnosti plnomocenstva udeleného Mgr. Tomášovi Kušnírovi v rámci zmluvy o úvere, je záverom právne správnym a rešpektovaným najvyššími súdnymi autoritami v ich vlastnej rozhodovacej činnosti, o čom musí mať vedomosť aj samotný oprávnený, ktorý bol účastníkom mnohých obdobných konaní, v ktorých bol prijatý obdobný právny záver ako v prejednávanej veci.

27/ Vzhľadom na vyššie prijaté právne závery, exekučný súd nemôže akceptovať ako exekučný titul notársku zápisnicu, ktorá nespĺňa náležitosti riadneho exekučného titulu, pretože bola napísaná na základe vyhlásenia povinného v zastúpení zástupcu bez riadneho splnomocnenia. Ak splnomocnenie, na základe ktorého Mgr. Tomáš Kušník konal pri spísaní notárskej zápisnice, nie je platné, nespĺňa potom ním napísaná notárska zápisnica podmienky vykonateľného exekučného titulu, pretože vyhlásenie o súhlase s jej vykonateľnosťou nedala na to oprávnená osoba. Navyše, v notárskej zápisnici bolo obsiahnuté aj uvedenie takého záväzku, ktorý v písomnom splnomocnení uvedený nebol. Preto sudca s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a právne dôvody podľa § 250 ods. 1 CSP sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné
202 ods. 4 Exekučného poriadku).

(§